

Antonina Canyelles

Poeta

Els versos d'Antonina Canyelles (Palma, 1942) són com un cop de puny: directes però perdurables. En el nou poemari que acaba de publicar, 'Les banyes del croissant' (Lapislàtzuli, 2018), no defuig el joc ni el combat, com ja passava a 'Putes i consentits'

FRANCESC MELCION

“La vida no és tan guapa com la pensava de jove”

◆◆◆◆ Anna Ballbona

A l'inici del llibre diu que amb tots els poemes en podria sortir “un de llarg com un llençol”.

Els poemes llargs em cansen i m'avorreixen. M'hauria agradat ser una bona contista però no servesc per escriure contes. Jo n'escric, de contes, però els escric per a mi, i els treball molt i els corregesc, com si els hagués de presentar a una editorial. I després, els esqueix. Per què? Perquè no m'agraden. Aquests poemes que faig curts em duen molta de feina. No tenc facilitat per escriure. Jo escric; de primeres, embestesc; després, corregesc. De jove era molt bona corredora però només podia fer els cent metres. Més, no. No tenia una resistència. Jo he de fer una arrencada i una arribada en sec.

Sobretot l'arribada en sec és una fórmula que li agrada especialment. Sí, sempre tenc uns finals contundents. M'agrada que del poema se'n puguin fer unes quantes lectures. A vegades, quan vaig a llegir, la gent s'esclata de riure. I a vegades jo els dic: si el llegiu tres vegades no riu-

reu tant. Jo en un poema dic que la ironia pot salvar el món. Evidentment que només la ironia no pot salvar el món però és bo que hi hagi una punta d'ironia, ja que la vida és tan amarga.

La vida és tan amarga?

Ho és. Jo tenc 75 anys, he fet un bon recorregut. La vida no és tan guapa com la pensava de jove. Ara, mira, has d'aprendre a tirar endavant. Jo ja soc a la recta final de la meua vida. Què em poden esperar, cinc anys, o vuit o deu? I deu anys són un buf. I és quan mires cap enrere i veus que a vegades no val tant la pena preocupar-se tant. Per segons quines coses. A vegades lluitam i no sabem contra què lluitam. Però jo el que vull és una vida tranquil·la. Em demanen per què no tinc correu electrònic. No vull que em controlin la vida i m'enviïn aquestes collonades que a vegades veig a les meves amigues amb aquelles imatges de hi-hi hu-hu. Quan em vulgui comunicar amb una persona sé com ho he de fer. Sé que no es pot viure així pe-

“**ÉS BO QUE HI HAGI UNA PUNTA D'IRONIA, JA QUE LA VIDA ÉS TAN AMARGA**”

rò jo vull viure així. I escric a mà i vaig a peu.

Els seus versos segueixen sent molt combatius.

Pensa que jo vaig viure el *nacional-catolicismo* en la seva màxima esplendor. Aquella època és terrible. No n'érem conscients perquè no hi havia res més. Però quan les coses varen començar a canviar... Mare meva, quina estafa! Vàrem perdre la nostra joventut, els anys millors de la nostra vida, sempre amenaçats. Fèiem més coses malament que bé. Jo no sé què deviem fer!

¿Troba que encara hi ha una repressió personal i col·lectiva?

Abans sabíem qui era l'enemic. Ara, no. En coneixes alguns, d'enemics, però molts no els coneixes. Ara tens molts de fronts a l'hora de lluitar. Quan hi va haver allò que en diuen la Transició, ens pensàvem que les coses canviarien i varen canviar molt poc. Ja ho veus, on som ara.

Li sorprèn la situació actual?

Em sorprèn i no em sorprèn, perquè

pensa que Franco va llançar una llavor potentíssima. I les llavors germinen. Jo no m'imaginava mai que gent jove pensàs com pensen, que fossin tan dretans. Han tingut elements per poder canviar, coses per poder contrastar.

El nou llibre arriba després de *La duna i la cascada* (2013) i *Nus baixant una escala* (2015). En l'estudi sobre la seva obra, *Mai de mai, bandera blanca*, que ha aparegut al mateix temps que el poemari, Sílvia Campins exposa que els blancs de les seves crítiques solen ser els mateixos: la moralitat, els pares, la religió, el paper de la dona...

Jo sempre he dit: parts iguals. Cinquanta i cinquanta. Compartir-ho tot. Si tens la mateixa feina, tenir el mateix sou. I les etiquetes, que posin les que vulguin. Jo sé de feministes de bandera que a casa seva posen les sabatilles al seu marit. És en l'actitud. Feminista, ho soc. D'etiqueta no en tinc, perquè no en tinc cap. Aposta no em vaig casar. Jo haguera estat una *marujona* que no vulguis saber tu. Però jo veig les dones d'avui en dia més potents, més conscients i més rebels.

Una altra constant dels seus poemes és l'humor i també la musicalitat.

Per això et dic que aquests poemes aparentment normals em duen molta feina. I a més, corregesc molt. Jo sempre escric de nit i dins el llit. Perquè és quan em venen les idees, encara que supòs que són coses que he anat elaborant durant el dia. Jo de poeta ho tenc tot, fins i tot la tuberculosi. Quan tenia 26 anys em varen diagnosticar una tuberculosi i per això vaig haver de fer sis mesos de llit i tres anys de repòs. Vaig tenir molt de temps per pensar i molt de temps per escriure. Ara, tots els meus poemes tenen ritme, rima no, ritme. A part del que digui, el poema m'ha de cantar.

I alhora no hi ha sentimentalitat. Li fa cosa?

Sí, perquè és fals. Hi ha moltes maneres d'expressar els sentiments sense que siguin sentimentaloides. Jo escric més des de la commoció, de les coses que em commouen, més que des del sentit de l'emoció. L'emoció és una cosa més passatgera i la commoció és més profunda, deixa sempre un pòsit. Les emocions són com un cavallet que va saltant.

Té alguns poemes sobre la murga de fer-se gran.

És una cosa que no hi puc donar pasada perquè envellisc, sí. Ara, el que m'empenya molt és haver-me'n d'anar d'aquesta vida, perquè m'agrada molt viure. És la cosa que em va fer més ràbia de la meua existència, haver-me'n d'anar. ◆◆